

Osuuskunnat vaikuttajina

OT-lehden kattava lukupaketti vastuullisuudesta

Vastuullinen yritys huomioi toimintansa vaikutukset paikallisesti sekä maailmanlaajuisesti, mikäli yritys toimii kansainvälisillä markkinoilla. Yhteiskuntavastuu tai yritysvastuu ovat muodikkaita termejä, joiden määrittely ei aina ole helppoa. Paikoin määritelmät saattavat jäädä myös turhan suppeiksi, rajaten yritysten vastuun vaikkapa vain vastuuksi omistajille tai ympäristötekoihin. Vastuullisuus on huomattavasti laaja-alaisempaa. Kyse on esimerkiksi paikallisyhteisön hyvinvoinnista, puhtaasta ruuasta tai

työllistävyydestä eli asioista, joihin yritystoiminta ympärillään vaikuttaa. Osuustoiminnan eettiset periaatteet kuten rehellisyys, avoimuus, kanssaihmiset ja yhteiskunta tukevat yhteiskuntavastuun toteutusta. Tavoitetta tukevat myös toiminnan alueellisuus ja suomalainen omistuspohja.

Osuustoiminta-lehden Osuuskunnat vaikuttajina -teemanumero pyrkii katsomaan vastuullisuuskysymyksiä laaja-alaisesti, huomioiden niin liiketalouden kuin arjen näkökulmat.

Antoisia lukuhetkiä! *Alkaen sivulta 11.*

Metsäliittolainen Metsä Wood toteutti Helsingin Viikkiin maan suurimman puukerrostaloalueen, jonka materiaalit ovat kilpailijoita ekoystävällisempiä.

s. 36

TUOREIMMAT PTT-ENNUSTEET

Kansantalous, Maa- ja elintarviketalous sekä metsäsektori – jälleen tämän Osuustoiminta-lehden mukana kaikille maksullisille tilaajillemme!

- 3 PÄÄKIRJOITUS**
- 6 UUTISKOMMENTTI**
Pääjohtajan lähtö
- 7 AJANKOHTAISTA**
Kasvun haasteet ratkaistavissa Maitosuomi ja Milka yhdistymässä
- 8 OSUUSTOIMINNAN VUOSIKYMMEN 2012-2013**
Nuoret osuustoimintaihmiset kohtasivat Kolilla
- 9 HENKILÖ: ANU PUUSA**
Osuustoiminta innostaa Pohjois-Karjalassa UUSI
- 10 TALOUS & POLITIIKKA**
Ennen ja jälkeen
- 11 Vaikuttavaa vastuullisuutta**
- 12 PAULIINA HAIJANEN**
vaikuttaa Vakka-Suomessa ja Euroopan unionissa
- 16 Taloudellinen vastuu**
Uuden alku S-ryhmässä?

- 18 Osuustoimintayritysten vastuulliset 2013**
- 20 Osuustoiminnan ideat saivat uutta syvyyttä**
- 23 Ot-yritysten vastuullisuuden kehitysportaat 2013**
- 24 Talousneuvos Matti Konttinen:** ”Talous ja tunnesiteet kuntoon”
- 26 Jäsenille 700 miljoonan bonukset**
- 27 Professorin kynästä: Iiro Jussila** Muista vastuusi!
- 28 Sosiaalinen vastuu**
Esimies johtaa hyvään vointiin
- 30 Kannattava osuustoiminta on vastuullista**
- 32 Osuustoimintayrityksiltä lähes viiden miljardin tuloverot**
- 33 Varma laatu erottaa kotimaisen lihan** ulkomaalaisesta
- 35 Yritysvastuuta synytään entistä tarkemmin**
- 36 Ympäristövastuu**
Kärkiyritykset näyttävät esimerkkiä

- 39 OSUUSTOIMINNAN NÄKÖALOJA**
Asiakasomisteisen osuuskunnan kilpailuedut
- 40 KIRJAT:** Osuustoiminta voi vaikuttaa tekemällä asioita toisin
- 41 Lähiruoka ja paikallistalous**
Ruokaa reilusti omasta pellostä
- 45 Amerikan ruokaosuuskunnat**
Lähiruoka ja luomu nousussa USA:ssa
- 46 OT-LEHTI TUTKII**
Kuluttajat mieltäytyivät lähiruokaan
- 48 Suomen Gallup Elintarviketieto:** Valio vastuullisin elintarvikeyritys
- 49 TALOUSHALLINTO**
Ohjaako yritystä näkymätön käsi?
- 50 Aluekehitys**
Osuuskunta helpottaa lapsiperheen arkea
- 54 PALVELUSIVUT**
- 56 BRYSSSELIN NÄKÖKULMASTA**
Maidontuotannon uudet näkymät EU:ssa
- 57 IKKUNA MAAILMALLE**
Suomalaistuotteilla mahdollisuuksia Britanniassa

- 58 PÖRSSI**
Taloudessa hentoa myötätuulta
- 60 KOLUMNI**
Osuuskunnat verkottumaan
- 61 UUSI YRITYS/10** uutta osuuskuntaa
- 62 VESIOSUUSKUNNAT**
Monipuolisesti vesihuollosta Ikaalisissa
- 64 JURISTI NEUVOO**
Lisäosuudet ja liittymismaksut uuden osuuskuntalain voimaantulon jälkeen
- 65 KIRJAT:** Yritysvastuuko umpikujassa?
- 65 HYVINVOINTIOSUUSKUNTA**
Hyvässä hengessä
- 66 TERVEYDEKSI**
Bisnesrealiteetteja vai hyvää mieltä?
- 67 UUTTA ETSIMÄSSÄ, OSA 9.**

Osuustoiminta näkyy monin tavoin Lempäälässä asuvien Jari Leskisen ja Merja Ilomäen arjessa.

s. 50

Julkaisija
Pellervo-Seura ry
Simonkatu 6
Postiosoite: PL 77,
00101 Hki

Toimitus
Päätoimittaja
Sami Karhu
sami.karhu@pellervo.fi

Toimituspäällikkö
Riku-Matti Akkanen
puh. (09) 4767 5500
riku-matti.akkanen@pellervo.fi

Tuottaja
Antti Äijö
antti.ajio@pellervo.fi

Art Director
Minna Aho
minna.aho@pellervo.fi

Taittäjä
Kaija Rinkinen
kaija.rinkinen@pellervo.fi

Tilaukset
Tilauhinta vuodelle 2013
66 euroa
Irttonumero 13,20 euroa.
tilaukset@pellervo.fi

Ilmoitukset
Salli Oravainen
salli.oravainen@luukku.com
puh. 050-330 6529

Tanja Forsman
tanja.forsman@agrimedia.fi
040-539 3089

Painos ja painopaikka
Painos 6 000 kpl
PunaMusta, Joensuu 2013

ISSN 1236-4835

Osuustoiminta on Aikakauslehtien liiton jäsen.

Seuraava numero

OT 6/2013 ilmestyy 19.12.2013. Siihen tarkoitettu aineisto pyydetään lehden toimitukselle viimeistään 2.12.2013

Kolin henki etsi vuosikymmenohjelmaa

Nuoria ajattelijoita kokoontui Kolin kansallismaisemiin pohjustamaan osuustoiminnan kehityksen vuosikymmentä. Aivoriihi alkoi pääkysymyksen horjuttamisella. Miksi osuustoiminta pitää kauttaaltaan modernisoida? Perusidean tasolla kaikki on valmiina, koska yhteistoiminnan ajatus on kestänyt aikaa kolmella vuosisadalla. Sen sijaan tarvitsee lisätä ymmärrystä yritysmallista ja modernisoida tapaa viestiä siitä.

Todettiin, että ihmiset käyttävät laajasti osuuskuntien palveluita jo nyt, koska edut houkuttavat. Mitä hyötyä siitä on, että jäsenistön tieto yritysmallista lisääntyy ja syntyy tunneside omaan osuuskuntaan? Paljon, koska jäsenellä on omistajan oikeudet. Kun puhutaan kasvullisesta omistajuudesta, peleistä pitäisi näkyä jokainen erikseen ja kaikki me yhdessä. Näkyykö? Vai odotetaanko vain teräspintaisia pääjohtajia ja karismaattisia puheenjohtajia?

Yhteisöllisyys elää yhteiskunnassa vahvana, mutta eri paikassa kuin on totuttu. Mikä olisi loikka moderniin yhteisöllisyyteen? Voiko osuuskuntakokous olla sellainen paikka? Edustuksellisen demokratian foorumeista tulee tietenkin pitää kiinni, koska päätöksentekijät täytyy tietää. Rinnalle tarvitaan monimuotoisempaa yhteydenpitoa jäsenistön kanssa.

Kolin riihi tiivistyi viiteen kohtaan:

Osuustoiminnasta pitää puhua. On etsittävä innostuneet ihmiset ja kerrottava osuustoiminnasta kaikille sidosryhmille. Juurille ei tarvitse erikseen palata, koska siellä olemme. Kun perusajatus jäsenten tasa-arvoisesta taloudellisesta yhteistyöstä ”naksahdaa” kohdalleen, ihmiset ovat usein intohimoisia.

Puskan takaa esiin. Osuustoiminnan ydinajatuksia eettisine arvoineen ja yhteiskuntavastuineen tulee nostaa nykyistä rohkeammin esille. Ujostella ei tarvitse, koska yritykset palvelevat ja investoivat kelvollisesti kriisienkin aikana. Välillä osuustoiminnassa korostuvat jäsenyhteisö ja aate, välillä bisnes ja talous. Miksi pitää seistä vain toisella jalalla, kun mallissa on kaksi jalkaa?

Osuustoiminta tulee tuntea. Se tulee saattaa kiinteäksi osaksi perusopetusta ja yrittäjyyskasvatusta. Enää ei riitä ajatus, että kansanliike huolehtii yhteisössään osuustoimintavalituksesta. Tämäkin on ulkoistettu koululaitokselle. Koulu ei kuitenkaan korvaa kotikasvatusta.

Kaikki kuuluvat – kaikki tekevät. Osuuskunnan sisälle pitää rakentaa vuorovaikutusketju jäsenistä henkilöstöön. Pitää kyetä osoittamaan ihmisille se, miten kukin kuuluu joukkoon ja rakentamaan yhteisen tekemisen henkeä. Tällainen ihmisten mielen koskettaminen ei synny ilman yrityksen avoimuutta.

Osuustoiminta pitää osata. Yritysmallin kehittämiseen tarvitaan kaikki henkiset voimavarat. Erityisesti pitää hyödyntää nousevaa tutkimusta. Se heijastuu takaisin opetukseen, osaamiseen ja kiinnostukseen.

Mitä suurempi kysymys, sitä laajempaa osuustoiminnan keskinäistä yhteistyötä tarvitaan. Sitä tarvitaan myös uuden osuustoimintayrittäjyyden edistämiseen.

Nykyään puhutaan Vau! -taloudesta. Hetki tuli, kun ItäMaidon edustaja kertoi heidän käytännöstä, jossa jokaisen uuden jäsenen luona käy joku osuuskunnan hallinnon edustaja kertomassa siitä, mitä jäsenyys tarkoittaa ja kysymässä odotuksista. Oppimis- ja sitoutumisprosessi on molemminpuoleinen. Kuka sellaiselle tapaamiselle voi jäädä kylmäksi? Yksinkertaista ja toimivaa! Jopa vuosikymmeniä kestävä jäsenusuhde alkaa näin hyvissä merkeissä. Moni jäi mieteliääksi – osaammeko aidosti koskettaa jäseniä?

Usein prosessi on yhtä tärkeä kuin tulos. Vuosikymmenohjelma tuskin antaa lopullisia vastauksia, mieluummin lopullisia kysymyksiä. Prosessi johtaa parhaimmillaan herkkään toimintaympäristön lukemiseen ja kelvollisten etenemisurien valintaan. Yhdellä iskulauseella vuosikymmen ei hoidu. Oikeasta tekemisen suunnasta ja hyvästä peruspelistä syntyy osuustoiminnan uudistuminen. ”Aikamoinen savotta”, kuului tiivistys.

Kyllä me onnistumme. Menestystä meille kaikille!

Sami Karhu

SAMI KARHU
toimitusjohtaja
Pellervo-Seura